

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o dokumentach paszportowych
oraz ustawy o opłacie skarbowej
(druk nr 222)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa zmienia ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych oraz w niewielkim zakresie ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Nowelizacja ustawy o dokumentach paszportowych ma na celu wprowadzenie zmian wynikających z doświadczeń związanych z obowiązywaniem ustawy w dotychczasowym kształcie. Zmierza zarówno do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, jak i wprowadzenia nowych rozwiązań. Szereg zmian ma charakter doprecyzowujący i systematyzujący.

Zmiany zawarte w przedmiotowej ustawie polegają w szczególności na:

- 1) doprecyzowaniu definicji zniszczenia dokumentu paszportowego;
- 2) wprowadzeniu nowych rozwiązań w zakresie wydawania dokumentów paszportowych osobom małoletnim (w tym m. in. wyeliminowania konieczności stawiennictwa przed organem paszportowym osób małoletnich przed ukończeniem 5 lat przy składaniu wniosku o wydanie paszportu tymczasowego);
- 3) określeniu nowych zasad wydawania paszportów tymczasowych, w tym zasad wydawania paszportów tymczasowych za granicą;
- 4) wprowadzeniu możliwości odstąpienia od zamieszczania w dokumencie paszportowym: podpisu - w przypadku niemożności złożenia podpisu z powodu niepełnosprawności, oraz odcisków palców - w przypadku braku fizycznej możliwości pobrania tych odcisków;

- 5) wprowadzeniu obowiązku wystąpienia o wymianę dokumentu paszportowego w przypadku zmiany lub konieczności sprostowania danych dotyczących imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia, płci oraz numeru PESEL;
- 6) doprecyzowaniu przesłanek wydania drugiego paszportu i ograniczeniu jego ważności do 2 lat;
- 7) poszerzeniu katalogu osób uprawnionych do otrzymania paszportu dyplomatycznego o Prezesa, Wiceprezesa i Sędziów Trybunału Konstytucyjnego, Pierwszego Prezesa i Prezesów Sądu Najwyższego oraz Prezesa i wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także o małżonków tych osób;
- 8) doprecyzowaniu i usystematyzowaniu przesłanek utraty ważności i unieważnienia dokumentów paszportowych;
- 9) określeniu wysokości opłaty paszportowej podlegającej zwrotowi w przypadku unieważnienia paszportu;
- 10) dodaniu nowych regulacji dotyczących właściwości miejscowej organów paszportowych.

Nowelizacja ustawy o opłacie skarbowej sprowadza się do zwolnienia od opłaty skarbowej odpisów zupełnych aktów stanu cywilnego wydawanych w sprawach dokumentów paszportowych.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu art. 18 ust. 4 stanowiącego, że w dokumentach paszportowych wydawanych osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, nie zamieszcza się obrazu linii papilarnych, który ma wejść w życie z dniem 29 czerwca 2009 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 20. posiedzeniu w dniu 25 lipca 2008 r. w oparciu o dwa projekty: rządowy (wraz z wniesioną autopoprawką) oraz prezydencki. Projekty stanowiły przedmiot prac sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Uchwalona ustawa w swoim ostatecznym kształcie oparta została na merytorycznych rozwiązaniach projektu rządowego z autopoprawką. Uwzględnia ona rozwiązanie projektu prezydenckiego przyznające prawo do paszportu dyplomatycznego małżonkom przedstawicieli najwyższej władzy sądowniczej.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) art. 20 ust. 2 pkt 5 (art. 1 pkt 9 noweli) – art. 20 ust. 2 formułując katalog spraw przekazanych do rozporządzenia, w pkt 5 błędnie odsyła do przepisu art. 13 ust. 4 ustawy. Analiza przebiegu prac legislacyjnych nad art. 13 oraz dotychczasowych rozwiązań w tym zakresie prowadzi do wniosku, że prawidłowym odesłaniem byłoby odesłanie do art. 13 ust. 5 ustawy.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 9 w lit. a, w ust. 2 w pkt 5 wyrazy "art. 13 ust. 4" zastępuje się wyrazami "art. 13 ust. 5";

- 2) art. 41 ust. 3 i 4 (art. 1 pkt 20 noweli) – art. 41 ust. 3 i 4 rozstrzyga z jakich części budżetowych finansowane są koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych. Przepis art. 2 pkt 2 ustawy definiuje organ paszportowy jako: ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę oraz konsula. Po przyjęciu założenia, że zakres podmiotowy użytego w art. 41 ust. 4 pojęcia "organów paszportowych w Rzeczypospolitej Polskiej" nie obejmuje jedynie konsula rodzi się pytanie o wzajemną relację ust. 3 i ust. 4 tego artykułu. Minister właściwy do spraw zagranicznych jest bowiem zarówno organem paszportowym w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i organem właściwym do wydawania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wobec powyższych uwag proponuje się wprowadzenie, jako zasady, finansowania kosztów związanych z wydawaniem dokumentów paszportowych z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie. Wyjątkiem od zasady byłoby finansowanie kosztów z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych w przypadku wydawania dokumentów paszportowych przez konsulów oraz wydawania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Rozwiązanie takie będzie zgodne z § 23 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 20, ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
"3. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez organy paszportowe są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie, każdy w zakresie swojego działania.

4. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez konsulów oraz paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych.";

3) art. 45 ust. 3 (art. 1 pkt 23 noweli) – art. 45 ust. 3 błędnie odsyła do art. 25 ust. 1 ustawy. Przepis art. 25 jest jednozdaniowy i nie dzieli się na ustępy. Wobec powyższego proponuje się skorygowanie odesłania w tym zakresie. Dodatkowo proponuje się doprecyzowanie tego odesłania poprzez wskazanie, że odsyła się do przepisu określającego zakres dodatkowego wpisu.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 23, w ust. 3 wyrazy "o którym mowa w art. 25 ust. 1" zastępuje się wyrazami "w zakresie o którym mowa w art. 25";

4) art. 4 ust. 2 noweli – przedmiotowy przepis nie pozwala jednoznacznie rozstrzygnąć czy odnosi się on do przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 ustawy w brzmieniu dotychczasowym (tj. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej), czy też do przepisów, które zostaną dopiero wydane na podstawie tego artykułu w nowym brzmieniu.

Dodatkowa uwaga dotyczy określenia w powyższym przepisie ram czasowych obowiązywania rozporządzenia wydanego na podstawie art. 54. Jak się wydaje, termin 29 czerwca 2009 r. z art. 4 ust. 2 ustawy, nie powinien się pokrywać z terminem z art. 5. Ostatni dzień zachowania w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 jest bowiem jednocześnie pierwszym dniem obowiązywania art. 18 ust. 4.

Można sądzić, że ustawodawca posłużył się powyższym terminem mając na uwadze rozporządzenie Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez Państwa Członkowskie. Rozporządzenie to, w związku decyzją Komisji z dnia 28 czerwca 2006 r. ustanawiającą specyfikacje techniczne dla norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie, wskazuje datę 29 czerwca 2009 r. jako ostateczny termin, od którego należy stosować unijne przepisy dotyczące danych biometrycznych w postaci odcisków palców.

Uwzględniając powyższe, przy założeniu, że wydane na podstawie art. 54 w obecnym brzmieniu i pozostawione czasowo w mocy do dnia 29 czerwca 2009 r. dotychczasowe przepisy wykonawcze, w dniu 29 czerwca 2009 r. mogą pozostawać w sprzeczności z powołanym wyżej rozporządzeniem Rady, wydaje się zasadne dokonanie zmiany w terminie utraty mocy obowiązującej tych przepisów.

Podsumowując uwagi zawarte w pkt 4 proponuje się następujące brzmienie poprawki:

- w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 54 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 28 czerwca 2009 r.";

5) art. 5 noweli – przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 18 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, który wejdzie w życie z dniem 29 czerwca 2009 r.

Wątpliwości budzi sposób sformułowania przepisu. Proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 5 noweli, celem oddania w pełni istoty uchwalonej normy. Przepis o wejściu w życie ustawy nowelizującej powinien bowiem odnosić się do jej przepisów, a nie do przepisów ustawy nowelizowanej.

Propozycja poprawki:

- w art. 5 wyrazy "art. 18 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1" zastępuje się wyrazami "art. 1 pkt 7 w zakresie dotyczącym art. 18 ust. 4";

Szymon Giderewicz

Legislator